

N:o 68.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Maj 1882, kl. 7 e. m.

*Utlåtande, angående de under år 1881 konverterade statslårens
liquidations- och amortissementsfonders behållningar.*

(R. A.)

I en inom Första Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 8) har Herr *L. M. Nordenfelt*, på det att tillbyggnad af riksdagshuset eller inköp af hus och tomter å Riddarholmen, i händelse båda eller endera af de angående dessa frågor utaf samma motionär väckta förslag blefve af Riksdagen bifallna, icke skulle inverka på statsregleringarne för åren 1882 och 1883, samt emedan inköp eller förbättring af fastighet icke nödvändigt borde bestridas af löpande inkomster, utan torde kunna verkställas med gjorda besparingar eller förvärfvadt kapital, föreslagit att Riksdagen måtte besluta att, till bestridande af de utgifter, som kunde erfordras, i händelse Riksdagen skulle besluta att låta tillbygga eller förändra riksdagshuset eller att låta inköpa hus och tomter på Riddarholmen, anvisa för år 1882 300,000 kronor och för år 1883 högst 300,000 kronor att utgå af den andel af liquidations- och amorteringsfondernas behållningar, som tillhörde de statslån, hvilka blifvit konverterade.

Som de väckta förslagen angående riksdagshusets tillbyggnad och inköp af hus och tomter å Riddarholmen blifvit af Riksdagen afslagna och grunden för motionärens förevarande yrkande således bortfallit, får Utskottet, som vid sådant förhållande saknat anledning ingå i vidare pröfning af motionen, endast hemställa,

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 4 Saml. 1 Afd. 48 Häft.

1:o.

att Herr Nordenfelts omförmälda motion må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Redan uti sin till innevarande års Riksdag afgifna, med Stats-Utskottets Memorial N:o 1 till Riksdagen öfverlemnade berättelse omförmälda Fullmäktige i Riksgäldskontoret sin afsigt att till Riksdagen ingå med framställning om bestridande af åtskilliga med konverteringen af 1858 års lån, 1860 års 4 1/2 procents lån samt 1861, 1864 och 1866 års lån förenade kostnader med behållningarne å dessa låns liquidations- och amortisementsfonder.

Enligt Riksgäldskontorets numera afslutade hufvudbok för år 1881 utgjorde vid nämnda års slut dessa behållningar:

för 1858 års lån	kronor 1,453,910: 74
» 1860 » » mot 4 1/2 procents obligationer	» 749,886: 91
» 1861 » »	» 145,156: 08
» 1864 » »	» 14,572: 01
» 1866 » »	» 80,877: 19

Summa kronor 2,444,402: 93.

Enligt Fullmäktiges till Stats-Utskottet afgifna förslagsberäkningar öfver Riksgäldskontorets inkomster och utgifter till 1883 års slut utgöra de redan bestridda, ofvanberörda kostnaderna, hvilka blifvit i förslagsberäkningarne uppförda till ersättning från fondernas behållningar, en summa af tillhoppa 622,911 kronor 8 öre; och har Utskottet inhemtat, att nämnda belopp består af följande, närmare specificerade poster, nemligen:

1:o) omkostnader för 1880 års fonderade lån, med hvilket konverteringen verkstälts:

a) för obligationernas tillverkning samt för papper m. m.	kronor 22,140: 70
b) stämpelkostnad	» 79,767: 88
c) assurans, frakt, annonser, telegram m. m.	» 28,785: 79
d) kursskilnad	» 327,397: 80
	<u>458,092: 17.</u>

Transport 458,092: 17.

Transport 458,092: 17.

2:o) inlösningsprovision m. fl. kostnader för

de år 1881 konverterade lånen:

a) $\frac{1}{2}$ procent inlösningsprovision	kronor	158,829: 58	
b) annonskostnader, frakt m. m.	»	5,989: 33	164,818: 91.

Summa kronor 622,911: 08.

I en den 23 sistlidne Februari till Stats-Utskottet aflåten skrifvelse hafva Fullmäktige förmält, hurusom utgifter af ofvanberörda beskaffenhet hittills alltid blifvit af vederbörande liquidations- och amortissemensfonder bestridda, då dessa dertill egde tillgång, och hafva Fullmäktige ansett att äfven ifrågavarande lånekostnader lämpligen borde af de konverterade lånens liquidations- och amortissemensfonder betalas och således icke, med riksstatsens betungande, af det derå uppförda förslagsanslag till annuiteter m. m. betäckas.

Hvad åter beträffade dessa fonders derefter återstående behållningar, hyste Fullmäktige den åsigt, att desamma borde tillgodokomma liquidations- och amortissemensfonden för 1880 års lån. Ett af ändamålen med ifrågavarande fonders bildande hade varit att bereda säkerhet därför att — ehuru annuitetsanslagen vore till sina belopp bestämda, men de utländska liquiderna i verkligheten beroende af vexlande kursförhållanden — dessa liquiderna måtte kunna, medelst uppkommande behållningar å fonderna, bestridas utan annuitetsanslagens ökande. Vid sådant förhållande och då upptagandet af 1880 års lån egentligen endast kunde betraktas såsom en *omsättning* af ofvanberörda konverterade lån, och staten således fortfarande häftade för den skuld, till hvars amortering ifrågavarande fonder bildats, samt ändamålet med lånens konvertering, hvarigenom annuiteterna i närmaste framtiden blifvit minskade men skuldens återbetalning fördröjd, ingalunda kunde antagas vara att frigöra dessa fonder, för att, till ytterligare lättnad för nutiden, kunna använda dem till föremål, som för statens upplåning varit främmande, syntes det Fullmäktige vara med god ordning öfverensstämmande, att behållningarne å dessa liquidations- och amortissemensfonder öfverflyttades till 1880 års låns enahanda fond; och när dessa behållningar tillika kunde anses vara ganska behöfliga vid handhafvandet af Riksgäldskontorets omfattande penningarörelse, hafva Fullmäktige hemställt, att de för 1858 års lån, 1860 års $4\frac{1}{2}$ procents lån samt 1861, 1864 och 1866 års lån bildade liquidations- och amortissemensfonder måtte dels till bestridda eller blifvande konverteringsutgifter få användas, dels med deras derefter återstående belopp åt Riksgäldskontoret bevaras samt öfverföras såsom tillgång å liquidations- och amortissemens-

fonden för 1880 års lån för mötande af sådane med förräntande och amortering af sistnämnda lån gemenskap egande utgifter, som vore likartade med dem, hvilkas betäckande ursprungligen varit med liiquidations- och amortissemensfondernas bildande afsedt och hvartill tillgång eljest skulle komma att saknas, helst de till pari-kurs beräknade årliga annuiteterna ej försloge till gäldande af kursförluster, inlösningsprovision m. m.

De stadganden, som beträffande ifrågavarande fonder blifvit meddelade, återfinnas, för 1858 års $4\frac{1}{2}$ procents lån i Kongl. kungörelsen den 29 September 1857 (Svensk Författningssamling N:o 36), för 1860 års $4\frac{1}{2}$ procents lån i Kongl. kungörelsen den 13 Mars 1860 (Svensk Författningssamling N:o 9), för 1861 års $4\frac{1}{2}$ procents lån i Kongl. kungörelsen den 29 December 1860 (Svensk Författningssamling N:o 59) samt för 1864 års $4\frac{1}{2}$ procents lån och 1866 års 5 procents lån i Kongl. kungörelsen den 23 Oktober 1863 (Svensk Författningssamling N:o 52). Genom omförmälda stadganden är föreskrifvet, att ränte- och amorteringsanslagen för de särskilda lånen böra ingå till en särskildt redovisad liiquidations- och amortissemensfond, hvars behållning skall för det med dessa medel afsedda ändamål oförryckt tillhandahållas och användas, så att ränteliquiderna vid därför bestämda terminer varda ovilkorligen fullgjorda och skuldens betalning i föreskrifven ordning verkställd, samt att de till liiquidations- och amortissemensfonden influtna medel böra, så vidt ske kan och de fonder åliggande liquider medgifva, städe på säkert och ändamålsenligt sätt göras fruktbarande.

Sedan ifrågavarande fem lån numera slutbetalts, utgöra naturligtvis ofvannämnda stadganden och de angående lånen avslutade kontrakt ej hinder för disponerande af de behållningar, som å dessa låns fonder uppkommit. Att, såsom Fullmäktige föreslagit, konverteringskostnaderna med fondernas medel bestridas, synes naturligt, och jemväl Fullmäktiges åsigt, att fondernas deretter återstående behållningar böra till det nya lånet öfverföras, har Utskottet funnit vara stödd på fullt giltiga grunder. Konverteringen har egt rum medelst en omsättning af de gamla lånen mot det nya lånet af år 1880; och fonderna äro för det nya lånet, som föreskrifvits i flera olika myntslag och hvarå liquiderna alltså stundom torde blifva med kursförlust förenade, fullt lika behöfliga som de varit för de gamla. Med åberopande af de här ofvan angifna skäl, hvilka Fullmäktige för sitt förslag anført, får Utskottet jemväl fästa uppmärksamheten derpå att 1880 års lån, redan nu utgörande 70,785,000 kronor, ganska snart torde komma att ytterligare till beloppet ökas, om nemligen den antagligen förestående konverteringen af 1868 och 1870 års 5 procents lån, hvilkas återstående belopp vid 1881 års slut utgjorde 33,882,340 kronor, kommer att medelst utsläppande af ytterligare obligationer af 1880 års lån verkställas.

Utskottet hemställer,

2:o.

a) att de för 1858, 1860, 1861 och 1864 års 4 $\frac{1}{2}$ procents lån och 1866 års 5 procents lån bildade liquidations- och amortisementsfonder må till betäckande af redan hafda och bestridande af blifvande konverteringsutgifter användas; samt

b) att hvad af dessa fonder derefter återstår må till 1880 års lån öfverföras att utgöra liquidations- och amortisementsfond för sistnämnda lån.

I händelse af bifall härtill,

torde Utskottet få sig uppdraget att härom lemna Fullmäktige i Riksgäldskontoret underrättelse.

Stockholm den 15 Maj 1882.

På Stats-Utskottets vägnar:

EMIL KEY.

Reservation:

af Herr *L. M. Nordenfelt*, som yttrat: »Ehuru jag erkänner nyttan och behovet deraf att en reservfond af lämpligt belopp må finnas till disposition för Fullmäktige i Riksgäldskontoret för underlättande af kontorets penningarörelse, så kan jag icke inse hvarken fördelen af att en sådan reservfond fastläses vid 1880 års lån så att långifvarne af detta lån få någon rätt öfver ifrågavarande reservfond, ej heller behovet af att denna fond sättes till det belopp som nu blifvit föreslaget.

Förhållanden kunna nemligen uppstå, under hvilka det skulle kunna vara särdeles önskvärdt att Riksdagen egde fri dispositionsrätt öfver en sådan fond, så väl som öfver dess räntaafkastning, helst enär fonden före slutbetalning af 1880 års lån kan komma att uppgå ända till 10,000,000 kronor.

Fördenskull föreslår jag vördsamt, att Riksdagen med afslag af mom. b) i Utskottets förslag ville besluta,

»att hvad af dessa fonder derefter återstår må tills vidare utgöra en *reservfond* till disposition af Fullmäktige i Riksgäldskontoret för underlättande af kontorets penningörelse».

N:o 69.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Maj 1882, kl. 7 e. m.

Memorial, angående öfverlemnande till Kongl. Maj:t af det nya reglementet för Riksgäldskontoret.

(R. A.)

Som det reglemente för Riksgäldskontoret, hvilket vid innevarande riksdag utfärdas, innehåller åtskilliga föreskrifter, hvilka icke finnas intagna i Riksdagens till Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga skrivelser, får Stats-Utskottet hemställa, att Riksdagen, i öfverenstämmelse med hvad under de senare riksdagarne iakttagits, måtte besluta,

att Fullmäktige i Riksgäldskontoret skola, så fort ske kan efter emottagande af det nya reglementet, å Riks-